

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32.— K
Félévre	16.— "
Negyedévre	8.— "
Egy órára	2.70 "

Egyes szám ára 10 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 193. szám.

Szombat, augusztus 25.

Aháboru mai hirei

A Karst fensikon nem voltak nagyobb harcok.

Budapest, aug. 25. Délutáni távirat. A sajtózállásról jelentik ma délelőtt:

A Karst fensikon tegnap nem voltak nagyobb harcok.

A Monte Gabriele birtokáért igen elkeseredett harcok folytak, amelyek fegyvereinkre sikeresek voltak.

Borzalmas olasz veszteségek.

Budapest, aug. 25. Délutáni távirat. A sajtózállás jelentése.

Az olaszok foszforos gránátokat lőnek állásainkra és így csapataink gázálcában kénytelenek harcolni.

Az olaszok mindent elkövetnek, hogy a Hermadát őrző ércfalat betörték.

A harcok elkeseredettségét borzasztó hullamező jelzi. Tüzérségünk egész sor rohamozó zászlóalját lekaszált lövéseivel.

Fogoly tisztek mondják, hogy az olasz hadvezetőség nem akarja addig abbahagyni az offenzívát, amíg Triestet el nem foglalták.

A nyugati harcok.

Berlin, augusztus 25. A Wolff iroda jelentí péntek estéről:

Flandriában St. Julien mellett és az Ypern-Menin uttól délre vívott helyi harcok ránk nézve sikeresen végződtek.

A Maastól nyugatra, a 304-es magaslaton túl előrenyomuló franciákat súlyos veszteségükkel visszavertük.

A németek a román fronton hevesen támadnak.

Zürich, aug. 25. A balkán távirati iroda jelentí Jasszyból:

A németeknek különösen a Focsani-Okna vonalon nehéz tüzérségi fedezet alatt történő heves támadásai következtében új orosz-román segítő csapatok bevonása vált szükségessé.

Az oroszok kurlandi visszavonulása.

Budapest, aug. 25. A sajtózállásról jelentik:

Az orosz vezérkar 23-iki jelentése szerint az orosz csapatok az orosz csapatok az ellenség nyomása alatt Kurlandban Frankendorff felé visszavonulnak. Ebben az irányban az ellenséges tüzérség élénk tüzelést folytat.

(Megjegyzés: Lásd Ludendorff mai jelentését.)

Amerikai tábornok szerint a nyugati német állások bevehetetlenek.

Madrid, augusztus 25. Az ABC. newyorki tudósítója jelenti:

Pershing tábornok, aki az amerikai katonai misszió élén egy hónapot töltött a nyugati fronton, missziójával most hazaérkezett és kijelentette, hogy véleménye szerint a nyugati arcvonalon levő német állások áttörhetetlenek és bevehetetlenek. Legfeljebb Északamerikának titáni erők kifejtésével lehetne ezen állásokat áttörni. A németek embertartaléka szinte kimeríthetetlen és az ezévi csapatkontingens a legközelebbi tizenöt esztendőben aligha fog csökkenni. A német hadsereg a háboru negyedik évében erősebb, mint valaha, az elfoglalt országrészek pedig annyira ellátják a központiakat élelmiszerekkel és nyers anyagokkal, hogy a háborut még tíz évig is folytathatják anélkül, hogy valamelyik hadviselő fél kidőlné.

Angol hadihajók harca egymás ellen.

Hága, aug. 25. Délutáni távirat.

Augusztus tizenötödikén sűrű ködben két angol torpedónaszád erős ágyuharcot folytatott egy felfegyverzett angol gőzessel.

A gőzös valamennyi ágyuja minden kalibertű lövedéket szórt a torpedónaszádokra, miközben az utóbbiak súlyosan megrongálódtak, később a gőzöst két teli találat érte.

Csak amikor a köd eloszlott, vették észre a tévedést. Akkorra 26 matróz meghalt, sok megsebesült.

Franciaországban és Angliában a stockholmi utlevelek megtagadása miatt nagy az izgalom.

Amsterdam, aug. 25. Délutáni távirat. A Handelsbladed tudósítója beszélgetést folytatott Troelstrával, aki rendkívül élesen kifakadt az utlevelek megtagadása ellen.

Azt a meggyőződését hangoztatta, hogy az entente kormányok ezzel súlyos harcot idéztek fel saját munkásságukkal. Már látja porba hullani Lloyd George és Ribot hatalmát.

Hága, aug. 25. Délutáni távirat.

Anglia pálfordulás előtt áll.

A munkásság követeli a stockholmi konferencián való részvételt, az angol sajtó pedig a pápai jegyzék visszautasítása ellen ir.

Az angol kormány a háboru ellenes hangulat ellensúlyozására keresztülvitte az általános offenzívának megindítását, amely ha nem hozza meg a döntést, a kormány kénytelen lesz a népakarat előtt deferálni.

Az entente válasza a pápai jegyzékre.

Zürich, aug. 25. A Züricher Postnak jelentik Londonból:

Az ententének a pápához intézendő válaszában nem lesz egyenes elutasítás, hanem közölni fogják mérsékelt álláspontjukat.

Ha a központiak változtatás nélkül elfogadják a pápa jegyzékét, ennek váratlan következményei lehetnek a nyugati hatalmak országaiban.

Londonban az amerikai csapatok ellen tüntettek.

Amsterdam, augusztus 25. Délutáni távirat.

Tegnap Londonban hatezer főnyi tömeg tüntetett az amerikai csapatok ellen, akik a városon végigvonultak.

A tüntetés felsőbb helyen kinos hatást keltett.

A spanyolországi forradalom

Bécs, aug. 25. A spanyolországi forradalomról megbízható semleges forrásból jelentik, hogy a vizsgálat megállapította, hogy a forradalmi mozgalom megszervezésére egyedül Franciaország huszonnégy millió frankot küldött.

A forradalmárok revolverekkel, amerikai eredetű fegyverekkel, sőt kézi gránátokkal voltak felfegyverkezve és ez magyarázza meg a felkelés leverése körül lefolyt harcok hevességét.

A mozgalom vezérei, köztük Leroux köztársasági képviselő Franciaországba menekültek.

A Madridban letartóztatott forradalmi bizottságnál súlyosan terhelő irattárat találtak.

A törökök sikerei a Kaukázusban.

Konstantinápoly, augusztus 25. Délutáni távirat. A főhadiszállás közli 24-ikén:

A Kaukázus front közepén a harcok javunkra dőltek el. Állásaink ismét teljesen birtokunkban vannak. Az ellenséget visszavetettük kiinduló állásaiba.

Nagy tüzvész Szalonikiben.

Athén, aug. 25. Délutáni távirat. Reutter jelentés.

Szalonikiben újabb tüzvész tört ki. A távirat elküldésekor már ezer ház elpusztult.

A politika hírei.

Minisztertanács. — A választójogi miniszterium. — Vázsonyi a választójogi reform után visszatér az igazságügyminiszteriumba. — Apponyi rendelete és Mangra Vazul. — Hantos Elemér kereskedelemügyi államtitkár.

Budapest, augusztus 25. A Magyar Tudósító jelenti: Tegnap délután 4 órakor Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével valamennyi miniszter jelenlétében minisztertanács volt, amelyen Apponyi Albert gróf kultuszminisztert Tóth János államtitkár helyettesítette.

Budapest, aug. 25. Délutáni táviratok. Az Est jelenti:

A választójogi miniszterium szervezése már megtörtént. A miniszterium az igazságügyi palotában nyer elhelyezést.

Vázsonyi kijelentette, hogy október közepe előtt szó sem lehet arról, hogy a választójogi javaslat a ház elé kerüljön, mert a kerületek beosztását is alaposan revideálni kell.

Eszterházy Mór gróf exminiszterelnök kormánya megalakításakor Vázsonyival abban állapodott meg, hogy Vázsonyi a választójogi ja-

vaslat letárgyalása után ismét átveszi az igazságügyi tárcát. Eszterházy közölte ezt a megállapodást Wekerlével, aki azt tudomásul vette és így Vázsonyi ismét visszakérül az igazságügyminiszteriumba.

Apponyi Albert gróf a görögkeleti iskolák és tanítóképzők ügyében kiadott ismeretes rendeletét hir szerint előzőleg megbeszélte Mangra Vazul metropolitával, aki ellene semmi kifogást nem tett, csupán az ellen tiltakozott, hogy a tanítóképzők tanárait a kultuszminiszter nevezze ki.

Mangra Vazul jelenleg Budapesten tartózkodik, itt megvárja Apponyi Budapestre érkezését, hogy a felmerült differenciákat lehetőleg békés úton, a magyar állam tekintélyének csorbítatlan fentartásával kiegyenlítsse.

A tegnapi minisztertanács megállapodott Hantos Elemérnek kereskedelemügyi államtitkári kinevezésében.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, augusztus 24.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Keleti harcér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: Különösebb esemény nem volt.

József főherceg vezérezredes harcivonala: Sovejánál és a Susitától északra az ellenség ismét hiába támadott. A Susita mentén és Oknánál vívott legutóbbi harcokban röpülünk a számbeli fölényben levő ellenséggel szemben kifejtett sikeres működésükkel a vezetőség és a csapatok körében a legnagyobb elismerést érdemelték ki.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcivonala: A Dnyesztortól északra az oroszok erősebb felderítő osztagokkal tapogatózva előrenyomultak, egyébként nem volt jelentős esemény.

Olasz harcér:

A 11-ik Isonzó-csata tovább tart. A dél-előtti viszonylag nyugodt volt, de mindjárt délután újból heves harcok lángoltak fel. Bainszja-Heiligengeist fensíkon az olaszok, akik szakadatlanul erősítéseket vontak maguk után, ismét súlyos támadásokat intéztek a Wrhtól délre levő vonalaink ellen; de seholsem voltak képesek sikert elérni. Vitéz csapataink, ezek között a 106-ik népfőlkelő hadosztálynak és a 41. számú gyalogezrednek napok óta legsúlyosabb harcban álló vitéz katonái az összes árkokban helyt állottak. A harmadik olasz hadsereg ismét rendkívüli erővel támadott a Vippach és a tenger között. Több óras tüzéségi tűz után délután négy órakor az ellenséges gyalogság egységes tömegrohamot kezdett. Mig az északi szárnyon

az ellenséges oszlopokat helyenkint már ütegeink leterítették, a többi helyeken, nevezetesen Kostanjevica és a tengerpart között csaknem mindenütt órák hosszat tartó közelharcokra került a sor.

Karsztvédőink minden dicsőreten felül álló vitézséggel és kitartással diadalmasan visszaverték az ellenségnek sokszoros túlsúlyban levő erőikkel intézett minden támadását. A monarchia mindkét állama, valamint Bosznia minden vidékének fiait hasonlíthatatlan egyértelműséggel vették ki részüket a dicső sikerekből. Ha tegnap a 11., 47., 51. (marosvásárhelyi), 62. (Kolozsvár) és 63. (Beszterce) gyalogezrednek arattak kiváló dicsőséget, holnap mások fognak hasonló áldozatkészséggel helyükbe lépni. Karsztvonalaink előterepét számtalan olasz holttest borítja.

Balkán harcér:

Semmi jelentős esemény nem volt.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, augusztus 24.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Flanriában Langemarck és Hollebecke közötti harci szakaszon csak átmenetileg lanyhult el a heves tüzéségi tevékenység. Helyenkint ismét pergőtűzzé fokozódott anélkül, hogy eddig nagyobb támadások következtek volna. Csak Westhoeknél intéztek az angolok egy részleges előretörést, amely eredménytelen maradt. Ma korán reggel elragadtuk az ellenségtől az Ypern—Menin-i uttól délre az utóbbi harcokban elért területnyereséget, az elvesztett árkot visszafoglaltuk és megtartottuk. Az angolok az augusztus 21-iki eredménytelen támadásuk alkalmával 21 páncélos gépkocsit vesztettek, amelyek szétlőve harcivonalunk előtt fekszenek; az életben maradt legénység egy részét elfog-

tuk. Kanadai csapatok ismétellen megkísérelték, hogy Lensbe és szomszédos állásainkba benyomuljanak, makacs közelharcban teljesen megtartottuk eddigi vonalainkat. Az arras—douai vasut mentén is meghiúsult egy ellenséges támadás.

A német trónörökös hadserege: A Maastól kétoldalt az avacourt-erdőben, a 304. magaslapon, Beaumontnál és a Fosses-erdőben a tüzéségi harc nappal néhány órán át jelentékenyen megerősödött. A 304-es magaslattal szembe, amelyet a 21-éről 22-ére virradó éjjel gyenge védősereg hátrahagyásával tervszerűen kiürítettünk, a franciák ma erős támadást intéztek. Tüzéségünk fogadta őket Louvenanttól északra készenlétebe helyezett ellenséges rohamcsapatok megsemmisítő tüzünk folytán nem jutottak ki árkainkból.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcivonala: A tengerparton csapataink elérték néhány helyen az Aát. A Drisvialy-tó mentén, Brody mellett a Szereth és a Zbruc mentén a harcitévékenység időnként kiújult.

József főherceg vezérezredes harcivonala: Soveja és a Susita-völgy mellett levő állásaink ismét eredménytelen ellenséges támadások célpontjai voltak.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A Szereth mentén Corbultól nyugatra egy sikeres rohamcsapat-vállalkozásunk foglyokat és zsákmányt eredményezett.

Macedon harcivonal:

Tartós hőség mellett csak helyenkint volt gyenge tüzelés. Ludendorff.

Rukavina Artur százados temetése

Ismét egy ravatalnál állunk, egy erőteljes ifjú férfi ravatalánál, akinek talán hosszú, megelégedett élet után boldog öregségben kellett volna örökre lezárni szemeit, ha ez a világfelforgató rettenetes sorstragédia nem söpri el kérelhetetlen viharával szerettei köréből. Nem a modern háboru raffinált gyilkoló eszközeinek egyike — a melyek között a „becsületes” kard és szurony már mondhatni nem is játszik szerepet, — hanem az orvul támadó gyilkos kör ölte meg az életét annyira kockára tevő vitéz katonát. A harcteren hősi halált halt annyi ismerőseink, barátainkon kívül így kellett elvesztenünk a derék Weszely alezredest, a daliás Wernld századosot, a mindig jókedélyű Gáspár Ernőt, a bohém hajlamu Kemény Emilt és hányat még szűkebb ismeretségünk köréből, akiknek szerveztét ennek a háborunak rettenetes viszonyosságai ásták alá. Most hozzájuk csatlakozott Rukavina százados is a kiről, midőn néhány héttel előbb elbucsuztunk azt reméltük, hogy ismét egészségesen fogjuk viszontlátni. Ma koporsójánál állunk a kétségbeesésnek azzal a tompa megadásával, amellyel a tehetetlen ember áll a végzettel szemben érezve semmiséget, de keserű skepszissel lelkében, hogy mért kell ennek így történni.

Az elhunyt teteme tegnap az esti vonattal érkezett meg Budapestre és azt ma reggel a nagybecskereki rk. temető halottasházában felravatalozták. A délelőtti folyamán számos koszorút helyeztek az elhunyt hős koporsójára és jóbarátai és ismerősei közül sokan jelentek meg ravatalánál. Az engesztelő szentmiseáldozatot d. e 10 órakor tartották meg a r. kath. plébánia-templomban nagyszámu gyászoló közönség jelenlétében.

A halálról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Pro Patria! Özv. Rukavina Arturné szül. Bakalovich Elvira ugy a saját, valamint Jenő

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, augusztus hó 25-én két előadás: fél 7 és 9 órakor.

Vasárnap, augusztus hó 26-án 4 előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor

A z ü l d ö z ö t t e k.

Gustav Fock rabati konzul feljegyzései alapján 4 felvonásban. — A franciák örök szegénye az a hatalmas mozgófénykép, mely az internáltakról készült.

és Artur gyermekei és az összes rokonság nevében megtört szívvel jelenti a felejtethetlen, forrón szeretett, legjobb férj, illetve apa, vő, testvér és rokon *Rukavina* Artur a báró Laudon nevével viselő cs. és kir. 29. gyalogezred századosa, a hadiékítményes III. oszt. vaskoronarend a kardokkal lovagja, a hadiékítményes III. oszt. katonai érdemkereszt a kardokkal stb. tulajdonosa, a harctéren szerzett súlyos betegsége folytán, hosszu és kínos szenvedés után, élete 37-ik évében, Budapesten 1917. évi augusztus 19-én d. e. 10 órakor történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. évi augusztus hó 25-én d. u. 6 órakor fognak a nagybecskereki temető kápolnájából a római káth. szertartás szerint a családi sírboltba örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmiseáldozat f. évi augusztus 25-én d. e. 10 órakor fog a helybeli plébániatemplomban az Egek Urának bemutatni. Nagybecskerek, 1917 évi augusztus hó 25-én. Béke lengjen porai fölött!

Rukavina százados temetése ma délután 5 órakor lesz a temető kápolnájából katonai pompával és a temetési szertartás után az elhunytat a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Rukavina Artur született 1880. évben Oguniban. Atyja *Rukavina* György h. alezredes volt. A katonai alreál- és kadetiskola elvégzése után belépett a hadsereg kötelekébe.

A háboru elején lépett elő századosná. Eleinte itthon volt elfoglalva kiképzési és sorozási teendővel, de 1914 év őszén már a frontra került. Az oroszok elleni ezen dicsőségteljes, de vitéz küzdelemben egy fontos pozíció kitartó, bátor védelméért kapta meg a katonai érdemkeresztet. Majd az olasz frontra került és itt különösen kitüntette magát a mostani királyunk által vezetett eredményteljes tavalyi ellenoffenzívánkban. A Monte Panucio-hegy megvétele volt a 29-es ezred vitéz katonájának kitűzött feladata. Rukavina százados a II. zászlóalj parancsnoka volt. Hatásos tűzérési előkészítés után a hős 29-esek ellenállhatatlan rohamának nem tudtak az olaszok ellenállni és a nagyfontosságú hegyecsucs a miénk lett. Rukavina százados ezen fegyvertényért a III. osztályú vaskorona-rendet kapta. Fényes katonai pálya állott előtte, de sajnos a háborus nélkülözések és szenvedések nem multak el nyomtalanul felette. Már első hadszíntéri szolgálatából betegesen tért haza. Tüdőcsucshurut és rheuma kínozta, teljesen nem is lett egészséges. Ez év elején már hosszabb betegszabadságot kapott. Állandó láz gyötörte, orvosai tanácsára felment a fővárosi vörös kereszt kórházba, de a lappangó betegség ugyáltszik már legyőzte az életerőt. Váratlanul, szinte hirtelen érte a halál éjjel kórházi szobájában, távol övétől. Geschek százados bajtársi szeretettől vezérelve, felment Budapestre és lehozta hült tetemét, hogy ott nyugodjon ahol élete legjavát töltötte. Gyászborotult ifju felesége, két szépreményű fiacskája, a Bakalovich- és a nagykiterjedésű *Rukavina*-család siratják korai elhunytát. Áldás lebegjen az elhalt hős porai fölött!

HIREK

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt tartotta *Strosz* Béla városi főjegyző elnöklésével rendes heti tanácsülését, amelyen a kisebb ügyeken kívül a közéletmelzési hivatal kiküldötté jelentést tett utjáról, amellyel a tanács a város lakosságának burgonyával és hagymával való ellátása miatt bizta meg. A városi tanács a beszámoló alapján elhatározta, hogy beszeres 10—20 waggon hagymát és azt a kereskedők közt szétosztva juttatja a közönséghez.

A városi főmérnök javaslatára a tanács felhívja a cseplőgéptulajdonosok figyelmét, hogy ha gépeiket a városon keresztül vezetik, ezt a körülményt a városnál mindig jelentsék be, egyben pedig figyelmezteti őket, hogy a cseplőgépeket csak a kijelölt utcákon vitessék keresztül, mert ellenkező esetben, különösen a keramit kövezet rongálása esetén, egy bejelentés elmulasztása, mint az utiránytól való eltérés esetén ellenük kihágási eljárást indítanak.

— **Katonai kinevezés.** A király *Magos* József őrnagynak az alezredesi címet és jellegzetes adományozta a nyugalmazott tiszték csoportjában.

— **Negyven éves házassági évforduló.** *Kiss* István p. ü. főtanácsos, a pénzügyigazgatás mellé rendelt számvevőség főnöke ma ünnepelte meg szük családi körben 40 éves házassági évfordulóját. Ez alkalomból a számvevőség tisztikara virágcsokorral kedveskedett az ünnepelt párnak és igaz jókívánságait és ragaszkodását levelben fejezte ki előttük.

— **Katonai kitüntetések.** A király megparancsolta, hogy a legfelső dicsérő elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett újlag tudtul adassék az ellenség előtti vitéz magatartásért és kiváló szolgálatait *Cserép* Gyula élelm. hadnagynak és *Sommer* József tart. főhadnagynak, továbbá, hogy a legfelső dicsérő elismerés a kardokkal tudtára adassék az ellenség előtti vitéz magatartásukért *Florek* Ferenc tart. főhadnagynak, *Patho* Gyula és *Stern* Károly tart. hadnagynak.

— **Vizsgálatok, beiratások a főgimnáziumban.** A javító-, pótló- és felvételi (különbözeti) vizsgálatok a főgimnáziumban, augusztus hó 30. és 31-én (9 órától kezdve) tartatnak meg az ideiglenes intézeti épületben (Mercy-utca, szolgabírósg). Ugyancsak ebben a helyiségben lesznek a magánvizsgálatok is szeptember hó 4-én (írásbeli) és 5-én (szóbeli) 8 órai kezdettel.

A beiratások szept. 1. 2. és 3-án eszközöltetnek 9—12-ig az igazgatói irodában (réggi gimnáziumi épület). A tanuló hozza magával utolsó évvégi bizonyítványát, ha I. osztályba jön, vagy más intézetből lép át az itteni gimnáziumba, születési kivonatát is. A szokásos jelentkezések az egyes osztályfőnököknél ezekén a napokon. — minthogy az intézet nincs a saját épületében a beiratások alkalmával elmaradnak ugyan, de szeptember 7-én az elrendezés, törvényolvasás napján, — az egyes osztályokban fognak megtörténni. Tehát szept. 7-én minden tanuló hozza magával ismét az utolsó évvégi-, újraoltási bizonyítványát, illetőleg születési kivonatát. Felvételi díjat (15.50 K) mindenki köteles fizetni a beiratásnál, tandíj az egész év folyamán két részletben 60 K. Se a szülők, se a tanulók magukban ne jöjjenek, mert a felvétel nem fog eszközöltetni. — **Igazgatóság.**

— **A bérkocsisok új tarifája.** A mult hetekben megirtuk már egy ízben, hogy a városi tanács a bérkocsi viteldijakat a takarmányhiányra és drágaságra való tekintettel az eddigi díjak kétszeresére emelte fel. A közönség tájékoztatására közöljük, hogy eszerint az egyfogatu, illetve kétfogatu bérkocsinak az első félórai utért 1.60 korona, illetve 2.40 korona, a város belterületén egy utért 1.60 korona, illetve 2 korona, az indóházakhoz oda vagy vissza házhoz rendelve 2.40 korona, illetve 3.60 korona, oda és vissza félórai várakozással 3.20 korona, illetve 4.40 korona a viteldija. Este 9 órától reggeli 5 óráig ezen díjaknak felével több fizetendő.

— **Beiratások a r. k. női zárdában.** A helybeli Miasszonyunkról nevezett r. k. női zárdában a kereskedelmi tantolyamon, a polgári iskolában, valamint a 4. osztályu magán és 6. osztályu elemi iskolában a beiratkozások szeptember hó 1., 2., 3. és 4-ikén lesznek minden nap délelőtt 8—12 óráig és délután 3—6 óráig. A tanulók személyesen, szüleik vagy hozzátartozóik kíséretében tartoznak megjelenni és születési anyakönyvi kivonatát, valamint a megelőző évi iskolai bizonyítványt kötelesek magukkal hozni.

— **Iskolai hir.** A helybeli m. kir. áll. felső kereskedelmi és polgári iskolában a javító- és pótlóvizsgálatok f. hó 30-án és 31-én, mindenkor d. e. pont 8 órai kezdettel tartatnak meg. A vizsgálatra jelentkezőknek előbb az igazgatóságnál kell jelentkezniük. A beiratások szeptember 1., 2. és 3. napjain történnék. Minden tanulóknak a felvételre személyesen, a szülő vagy gyám kíséretében kell megjelennie. Levélben vagy írásban való jelentkezésnek nincs helye. A szükséges okmányok felmutatandók. Az igazgatóság.

— **Ingtalanok forgalma.** A nagybecskereki telekkönyvi hivatalnál a mult héten a következő ingatlan átírások történtek: *Stirbul* Cveto megvette *Pelnetz* Mihályné Lingli Veron 2408. sz. házát 3600 koronáért, dr. *Winter* Lajos

megvette *Winter* Fülöp 1526. sz. házát negyedrészben 2000 koronáért, *Risztics* György megvette *Wosching* Frigyes és neje 150 hold szántóját 435.000 koronáért, *Mosch* Vilmosné megvette *Bányai* Jakab és neje 582. sz. házát 14.000 koronáért, *Perisics* Nikifor és neje megvette örv. *Mihalik* Istvánné Pejov Ilona 2721. sz. házát 6000 koronáért, *Ranity* Lázsa és neje megvette *Csolits* Tósa 2177. sz. házát 2000 koronáért, *Schneider* Mihály és neje megvette *Berjen* Róza és társai II. külkerület 91/b. sz. házát 4000 koronáért, ifj. *Schwartz* József és neje megvette *Gosmann* János és neje 62 hold szántóját 148.332 koronáért, kk. *Sztaiacs* Zsarkó és *Sztaiacs* Milena megvették *Panics* Katica és társa 26 hold szántóját 78.686 koronáért.

— **A tóli káposzta és zöldség.** A Közéletmelzési Hivatal rendeletben felszólította a törvényhatóságokat, hogy írják össze és jelentsék be a tóli káposzta és zöldség szükségleteiket. A rendelet egyttal felhívja a városokat, hogy a szegényebb néposztályok számára maguk is gondoskodjanak a rendesnél nagyobb mennyiségű káposzta és zöldség elraktározásáról. A Közéletmelzési Hivatalnak az a célja, hogy a törvényhatóságoktól érkezett jelentsékek alapján elsősorban gondoskodják a belföldi káposzta- és zöldség szükségletekről.

— **Érdekes, színes és gazdag tartalmu napi lap a Temesvári Hirlap.** Terjedelme olyan, mint akármelyik fővárosi lapé. Tudósításaival rendszerint megelőzi a budapesti lapokat. A Délvidék minden eseményeiről referál. Hirdetési teljes sikert eredményeznek. A legolcsóbb hirdetés egy korona. Előfizetési ár vidékre havi 3 kor. Bármely naptól kezdve megrendelhető.

— **A kábultság, a hasban való feszültség érzetének, a derékfájás és az emésztési bajok** oly eseteiben, melyek a renyhe székeléstől származnak, a természetes „*Ferenc József*” keserűvíz használata által hamarosan jótékony megkönnyebbülés és fokozódott étvágy áll be.

— **Adriai biztosító társulat.** A társulatnak folyó évi augusztus hó 14-én megtartott választmányi ülésében az igazgatóság a lefolyt üzletre nézve csak ideiglenes zárszámadást terjeszthetett be, tekintettel arra, hogy az 1916. évre vonatkozóan a teljes zárszámadások még nem voltak elkészíthetők. Általánosságban az elemi biztosítási ágazat üzleti gyarapodása igen kielégítőnek tekinthető, kedvező körviszonyok mellett. Az életbiztosítási ágazat forgalma az új szerzemények tekintetében élénkebb volt, mint a megelőző háborus évben. A rendes és rendkívüli üzleti kiadások erősen fokozódtak. Az igazgatóság osztalék gyanánt egyelőre a mult évi osztalék nagyságának megfelelően részvényenként 160 K kifizetését határozta el.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Pechó József rk. bankhivatalnok, tart. zászlós és Gintner Mária rk. — Ruzicska Teofil rk. géplakatos és Hrasna Mária rk.

Születések: Veliszavlyev Vojin gk. földmives, leány. — Perez Dömötör gk. napszámos, fiu. — Lauer István rk. géplakatos, fiu. — Nyomtató György rk. kocsi, leány. — Radivojovics Emil gk. napszámos, fiu. — Rác János rk. földmives, leány. — Kovács József rk. napszámos, leány.

A nők választójoga

egyhangulag a

Diana

puder és krém mellett nyilatkozik meg, mert e két szer a női szépség egyedüli biztosítéka. Próbadohoz kor. 1.— Nagy dohoz „ 2:50

Mindenütt kapható!

Halálozások: Marschal Mihály rk. 16 éves földmives, öngyilkos. — özv. Almásy Elekné rk. 66 éves, agyaguta. — Fleisity Sebő gk. 67 éves szürszabó, szivhüdes. — Petkov Mária gk. 1 hónapos, életgyenge. — Kocz Erzsébet rk. 34 éves földmives, tüdővész. — Pein Tivadar gk. 33 éves koldus, szivhüdes. — Milyo Szmilya gk. 11 hónapos, bélhurut. — Vojnov Izidor gk. 76 éves, szivhüdes. — Szücs Erzsébet rk. 4 hónapos, bélhurut. — Treier György rk. 10 hónapos, göresök. — Putics Szvetozár gk. 10 napos, göresök. — özv. Radványi Sándorné izr. 63 éves, érelmeszesedés. — Leskovits János gk. 74 éves magánzó, aggkór. — Prehási János ref. 56 éves hajófüto, gerincagylob.

— **Szabályok a távbeszélő használatánál.** Még mindig előfordul, hogy a távbeszélő előfizetők egyike vagy másika nem alkalmazkodik a távbeszélgetések körül követendő eljárási szabályokhoz, amelyek az új városi telefonközpont felállítására óta a régi szabályoktól sokban eltérőek. Ezért a közönség tájékoztatására közöljük az alábbiakat.

A központot csengetéssel kell felhívni, csengetés után a mozgóhorgon levő hallgatókagylót fülhöz tartva várni kell míg a központ „halló központ” jelzéssel nem jelentkeznek. Az előfizetők csengetésére, illetve hívására tehát a központ nem csengetéssel hanem „halló központ” jelzéssel jelentkeznek.

Akik tehát a központ felhívása után a hallgató kagylót a mozgóhorgon akasztva arra várnak, hogy a központ visszacsengessen, a központ jelentkezését észre nem vehetik. Ezen eljárásból következnek a központ nem jelentkezésére vonatkozó panaszok.

Visszont a központ hívására az előfizető szintén nem visszacsengéssel, hanem egyszerű „hallózással” jelentkeznek, mert ha ez csengetéssel történik, akkor úgy a központ, mint a hívó előfizető fülbe kapná a csengetéssel jelentkező előfizető csengetését, amely csengetés mindkettőre nézve kellemetlen.

Az előfizető által kért számot a központ csengetéssel hívja fel s ha a hívott nem jelentkeznek, bementje a hívónak, hogy nem jelentkeznek, vagy ha mással beszélne, hogy foglalt.

A beszélgetés közben az előfizetőknek egymásnak csengetni nem szabad, mert a központ ezen eljárást a beszélgetés befejezésének tekinti és az összeköttetést bontja.

A beszélgetés befejezését a beszélő előfizetők rövid csengetéssel tartoznak jelezni, amely jelzésre a központ az összeköttetést megszünteti.

A beszélgetés befejezése után a hallgató kagylót a mozgóhorgon az előfizető okvetlen akassza fel, mert ennek elmulasztása esetében ezen előfizetőt a központ fel nem hívhatja; mert ezen előfizető csengetést nem kap.

Ha az előfizető vidékkel vagy interurbán forgalomban óhajt összeköttetést, azt a központtal elő kell jegyeztetni, mert a vidéki központtal összekötő vonalat több központ használja, ennél fogva alig fordul elő az az eset, hogy azonnal vagy csak pár perc alatt létesíthető volna az összeköttetés. Az előjegyzésbe vett beszélgetések közül első sorban a katonai állomások, másodsorban a többi hivatalos állomások beszélgetései bonyolítottak le s csak azután következnek a magánbeszélgetések előjegyzési sorrend szerinti lebonyolítása. Ezért van az, hogy magánosok által a vidéki és interurbán forgalomban kért összeköttetések keresztülvitele hosszabb idő múlva történhetik.

Ha vidékről kívánnak az előfizetőkkel beszélgetni, a vidéki beszélgetés elsősorban voltánál fogva a kívánt számot, ha az csak vidékkel nem áll beszélgetésben, azonnal kapcsolja a központ. Tehát ily esetben a helyi beszélgetést minden bejelentés nélkül félbeszakítani tartozik, mert a vidéket, az összekötő vonal olytonos foglaltsága miatt vártni nem szabad, ellenben a helyi előfizetők egymás közti beszélgetésre bármikor összekapcsolhatók.

Üzlethelyiség

irodának is alkalmas
Eszébet-tér 15. szám alatt,
jelenleg Berberszky Miklós
papucskészítő birja, **novem-
ber 1-től kiadó.**

Bővebbet **BENO JÓZSEF** üvegkereskedőnél
— Nagybecskerek. —

85—1917. szám. 690—3.2

Pályázati hirdetés.

Szécsenfalvai körjegyzőségél (Torontál m.) a II. segédjegyzői állásra a járási főszolgabíró ur pályázatot hirdetett; kérvények folyó hó 30-áig adandók be.

Fizetés 1400 korona és 400 korona háborús segély s mindaddig míg a fizetés akár községi, akár állami rendezés folytán a 2400 koronát el nem éri, azt sajátomból fogom kiegészíteni. Szécsenfalva, 1917 augusztus 20.

Bak István, körjegyző.

Alsóaradi község előljáróságától.

1038—1917. szám. 697—3.1

Hirdetés.

Községünkben 1 db 12 év körüli sötét pejj herélt és 1 db 10 év körüli pejj, csillagos, két hátsó lábán kesely kancaló bitangságban találtatott.

Amennyiben jogos tulajdonosa f. évi szeptember hó 22-ig nem jelentkezik, úgy a lovak folyó évi szeptember hó 23-án a. e. 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni.

Alsóaradi, 1917 aug. 23.

Az előljáróság.

Utazó

a papir- és rövidáru szakmában dunántul bevezetve, fix fizetéssel ésapidíjjal felvételik. —

Ajánlatok referenciákkal

BIZOMÁNYI R.-T. Nagyvárad küldendők

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT KÖZÖL A „TORONTAI” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Ajánljuk

kitünően bevált „TOW-TOW” mosó és tisztítószerünket, amely az összes eddig forgalomba hozott mosószeret messze felülmúlja. Nélkülözhetlen minden háztartás, mosóda és ipartelep részére. Prospektust és mintát ingyen küldünk. Ajánlunk továbbá:

makói hagymát, fokhagymát és főzeléket bármily mennyiségben a legolcsóbb napi áron.

Rubinstein Márton és fia r. t. szappangyár és hagymaszállító cég Makó.

Pension Wüsztner IV. Váci-utca 40. Telefon 94—88.

Központi fekvésű előkelő otthon, egyesek és családok részére, rövidebb és hosszabb tartózkodásra. Központi fűtés, fürdőszobák, társalgó.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál

Könyvelésben és kereskedelmi levelezésben jártas

hivatalnok vagy hivatalnoknő

azonnali belépésre kerestetik. Szerbül tudók előnyben részesülnek. — Ugyanott egy gyakoronok is felvétetik.

Magyar Általános Hitelbank nagybecskereki kirendeltség.

Vendéglő

„A fehér hajóhoz”

Árpád-utca 15 szám.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a Mayer-féle vendéglőt és sörcsarnokot megvettem s azt ezentul magam fogom vezetni.

Meleg és hideg ételekről közismert jó konyhában állandóan gondoskodva van, ugyszintén kifogástalan elsőrendű italokról is. — Minden igyekezetemmel azon leszek, hogy a n. é. közönséget kifogástalan kiszolgálásban részesítek.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva vagyok

teljes tisztelettel

Özv. Urosevits Theodosziané

ÉGETETT MÉSZ

egész kocsiakományokban különböző állomásokról, állandóan kapható.

Kohn Adolf és Fia

Első délmagyarországi festék-, építőanyag- és szénnyagkereskedése

Temesvár — Gyárvaros.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.

REITTER OSZKÁR

nagybecskereki nyugalmazott főkapitány és fajtaboromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„Patkánin”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberről és háziállatokra nem ártalmas és fölölmul minden más irtószert.

1 doboz ára 5 K

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. — Iamertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyszerű gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a

PATKÁNIN gyár vezetősége a Torontál Agrárbank Részv.-társ. melynek Nagybecskereken egyedüli elárusítója **BERÉNYI BÓDOG VASKERESKEDŐ.**

Csak RÁDIUM sós borszeszt használjunk test- és egészségápolásra.

Nagy üveg ára	K 6'60
Közép üveg ára	K 3'30
Kis üveg ára	K 1'20

Gyártja: A Dunántuli Gazdas. Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársasága Nagykanizsán.